

2024/1739

24.6.2024.

UREDBA VIJEĆA (EU) 2024/1739

od 24. lipnja 2024.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 269/2014 o mjerama ograničavanja u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalnu cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 215.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2014/145 (ZVSP) od 17. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalnu cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine⁽¹⁾,

uzimajući u obzir zajednički prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europske komisije,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EU) br. 269/2014⁽²⁾ provode se mjere ograničavanja predviđene u Odluci 2014/145/ZVSP.
- (2) Vijeće je 24. lipnja 2024. donijelo Odluku (ZVSP) 2024/1738⁽³⁾ o izmjeni Odluke 2014/145/ZVSP. Odlukom (ZVSP) 2024/1738 uvodi se odstupanje kojim se dopušta oslobađanje financijskih sredstava koja su zamrznuta zbog sudjelovanja posredničke banke uvrštene na popis u njihovu prijenosu, pod uvjetom da se radi o prijenosu između dviju fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji nisu uvršteni na popis te da se izvršava upotrebom računa kod kreditnih institucija koje nisu uvrštene na popis. Odlukom (ZVSP) 2024/1738 uvodi se i odstupanje kojim se omogućuje oslobađanje sredstava zamrznutih zbog sudjelovanja banke izdavateljice uvrštene na popis pod uvjetom da se sredstva prenose između dviju fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji nisu uvršteni na popis.
- (3) Primjereno je pojasniti da se ne može pozivati na zaštitu od odgovornosti koja se dodjeljuje subjektima Unije koji nisu znali i nisu imali opravdan razlog za sumnju da će se njihovim djelovanjem kršiti Unijine mjere ograničavanja, ako subjekti Unije nisu primijenili odgovarajuću dužnu pažnju. Primjereno je uzeti u obzir javne ili lako dostupne informacije na odgovarajući način pri primjeni takve dužne pažnje. Stoga se, primjerice, subjekt Unije ne može uspješno pozivati na takvu zaštitu ako ga optuže za kršenje relevantnih mjera ograničavanja jer nije proveo jednostavne provjere ili inspekcije.
- (4) Radi osiguravanja usklađenosti s tumačenjem Suda Europske unije u predmetu C-72/11, trebalo bi izmijeniti odredbu kojom se zabranjuje izbjegavanje kako bi se pojasnilo da su uvjeti koji se odnose na znanje i namjeru ispunjeni ne samo ako osoba namjerno nastoji ostvariti cilj ili učinak izbjegavanja mjera ograničavanja, nego i ako je osoba koja sudjeluje u aktivnostima kojima je izbjegavanje mjera ograničavanja cilj ili učinak svjesna da to sudjelovanje može imati taj cilj ili učinak te prihvaća tu mogućnost.
- (5) Primjereno je uvesti odredbu kojom se državljanima i poduzećima država članica omogućuje da dobiju naknadu od ruskih pojedinaca i subjekata koji su im prouzročili štetu. To uključuje štetu uzrokovanu poduzećima u njihovu vlasništvu ili pod njihovom kontrolom, u vezi s ugovorom ili transakcijom na čije su izvršenje utjecale mjere uvedene Uredbom (EU) br. 269/2014, pod uvjetom da dotičan državljanin ili poduzeće države članice nema stvaran pristup pravnom lijeku, na primjer na temelju relevantnog bilateralnog ugovora o ulaganjima. Ta se naknada može tražiti pred sudovima država članica u skladu s relevantnim odredbama prava Unije i prava država članica o nadležnosti i sudskim postupcima u građanskim i trgovačkim stvarima, uključujući odredbe o mogućim postupcima privremene pravne zaštite.

⁽¹⁾ SL L 78, 17.3.2014., str. 16.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 269/2014 od 17. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalnu cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine (SL L 78, 17.3.2014., str. 6.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2024/1738 od 24. lipnja 2024. o izmjeni Odluke 2014/145/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja kojima se podrivaju ili ugrožavaju teritorijalna cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine (SL L, 2024/1738, 24.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1738/oj>).

- (6) Radi bolje informiranosti o izvršenju primjereno je da države članice izvješćuju o sankcijama izrečenima za kršenje mjera ograničavanja.
- (7) Ako fizička ili pravna osoba dobrovoljno, potpuno i pravodobno otkrije kršenje tih mjera ograničavanja, nacionalna nadležna tijela trebala bi moći na odgovarajući način uzeti u obzir takvo vlastito otkrivanje pri primjeni sankcija, u skladu s nacionalnim upravnim pravom ili s drugim relevantnim nacionalnim pravom ili pravilima. Primjenjuju se mjere koje države članice poduzimaju na temelju Direktive (EU) 2024/1226 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ te zahtjevi u pogledu olakotnih okolnosti koji su u njoj sadržani.
- (8) U skladu s ciljevima zajedničke vanjske i sigurnosne politike Unije, a to je očuvanje mira, jačanje međunarodne sigurnosti i promicanje međunarodne suradnje, demokracije i vladavine prava, a posebno na ciljeve Odluke 2014/145/ZVSP, primjereno je osigurati da dokumenti u posjedu Vijeća, Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) koji se odnose na izvršenje mjera ograničavanja utvrđenih u Uredbi Vijeća (EU) br. 269/2014, ili koji se odnose na sprečavanje kršenja ili izbjegavanje tih mjera, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu koju pružaju pravila koja se primjenjuju na institucije Unije, s obzirom na to da bi se informacije sadržane u tim dokumentima mogle upotrijebiti za ometanje izvršenja tih mjera ili ugrožavanje njihove djelotvornosti, jer bi dotične osobe i subjekti mogli postupati na način da spriječe njihovo izvršenje. Tu bi zaštitu trebalo osigurati i za zajedničke prijedloge Visokog predstavnika i Komisije za izmjenu Uredbe (EU) br. 269/2014 i za sve povezane pripreme jer bi njihovo otkrivanje moglo utjecati na djelotvornost mjera utvrđenih u Odluci 2014/145/ZVSP ili toj uredbi te na pripremu budućih prijedloga i pregovore na temelju njih. Određene mjere, koje su uključene u takve zajedničke prijedloge i koje zbog raznih razloga ne može donijeti Vijeće, u naknadne prijedloge često uključuju Visoki predstavnik i Komisija. Važno je zaštititi to pravo inicijative od svakog javnog ili privatnog interesa kojim se, izvan organiziranih savjetovanja, pokušava prisiliti institucije Unije i njezine službe na predlaganje, donošenje i izmjenu ili usuglašavanje o izmjeni. Otkrivanje dokumenata moglo bi dovesti do nedjelotvornosti mogućih novih mjera zamrzavanja imovine zbog činjenice da bi njihovo planirano donošenje već bilo otkriveno. Stoga bi trebalo pretpostaviti da bi otkrivanje tih dokumenata ugrozilo sigurnost Unije ili jedne ili više njezinih država članica ili vođenje njihovih međunarodnih odnosa.
- (9) Ove su mjere obuhvaćene područjem primjene Ugovora o funkcioniranju Europske unije te je stoga, osobito kako bi se osigurala njihova ujednačena primjena u svim državama članicama, potrebno regulatorno djelovanje na razini Unije.
- (10) Uredbu (EU) br. 269/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 269/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 6.b umeće se sljedeći stavak:

„5.h Odstupajući od članka 2. ove Uredbe i pod uvjetom da su dotična sredstva zamrznuta zbog sudjelovanja pravne osobe, subjekta ili tijela navedenih u Prilogu I. ovoj Uredbi kao posredničke banke u njihovu prijenosu iz Ruske Federacije u Uniju, nadležna tijela države članice mogu, pod uvjetima koje smatraju primjerenima, odobriti oslobađanje određenih zamrznutih sredstava nakon što utvrde da prijenos tih sredstava:

- (a) obavlja se između dviju fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji nisu uvršteni na popis u Prilogu I. ovoj Uredbi;
- (b) obavlja se upotrebom računa u kreditnim institucijama koje nisu uvrštene na popis u Prilogu I. ovoj Uredbi; te
- (c) ne predstavlja kršenje članka 2. stavka 2. ili članka 9. ove Uredbe.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na zamrznuta sredstva ni gospodarske izvore koje drže središnji depozitoriji vrijednosnih papira u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014.

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2024/1226 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja i izmjeni Direktive (EU) 2018/1673 (SL L, 2024/1226, 29.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

5.i Odstupajući od stavka 2. ove Uredbe i pod uvjetom da je dotično plaćanje zamrznuto kao posljedica toga što je prijenos iz Ruske Federacije u Uniju pokrenut putem ili od strane pravne osobe, subjekta ili tijela uvrštenog na popis u Prilogu I. ovoj Uredbi, nadležna tijela države članice mogu, pod uvjetima koje smatraju primjerenima, odobriti oslobađanje tog zamrznutog plaćanja nakon što utvrde:

- (a) da je to plaćanje između dviju fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela koji nisu uvršteni na popis u Prilogu I. ovoj Uredbi;
- (b) da se tim plaćanjem ne krši članak 2. stavak 2. ili članak 9. ove Uredbe.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na zamrznuta sredstva ni gospodarske izvore koje drže središnji depozitoriji vrijednosnih papira u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014.

Korisnici prijenosa navedenog u prvom podstavku ovog stavka su samo državljani države članice, zemlje članice Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske, ili fizičke osobe koje imaju privremenu ili trajnu boravišnu dozvolu u državi članici, zemlji članici Europskog gospodarskog prostora ili Švicarskoj.

Na temelju ovog stavka po podnositelju zahtjeva može se izdati jedno odobrenje.

Dotična država članica obavješćuje ostale države članice i Komisiju o svakom odobrenju izdanom na temelju ovog stavka u roku od tjedan dana od izdavanja odobrenja.”;

2. u članku 9. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zabranjuje se svjesno i namjerno sudjelovanje u aktivnostima čiji je cilj ili učinak izbjegavanje zabrana utvrđenih u ovoj Uredbi, među ostalim sudjelovanjem u takvim aktivnostima bez namjernog nastojanja da se ostvari taj cilj ili učinak, ali uz svijest o tome da sudjelovanje može imati taj cilj ili učinak i uz prihvaćanje te mogućnosti.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Svaka osoba iz članka 17. točke (c) ili (d) ima pravo, u sudskom postupku pred nadležnim sudom države članice, na naknadu štete, uključujući pravne troškove, koju je ta osoba pretrpjela zbog tražbina koje su pred sudovima u trećim zemljama podnijele osobe, subjekti i tijela iz članka 11. stavka 1. točke (a) ili (b), u vezi sa svakim ugovorom ili transakcijom na čije su izvršenje izravno ili neizravno, u cijelosti ili djelomično, utjecale mjere uvedene ovom Uredbom pod uvjetom da dotična osoba nema stvaran pristup pravnome lijeku na temelju relevantne jurisdikcije.”;

4. u članku 12. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) o poteškoćama u vezi s kršenjem i izvršavanjem, kaznama koje se primjenjuju u slučaju kršenja odredaba ove Uredbe i o presudama koje su donijeli nacionalni sudovi.”;

5. u članku 15. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama, uključujući, prema potrebi, kaznene sankcije, za kršenje odredaba ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće, a može se uzeti u obzir kao olakotnu okolnost dobrovoljno otkrivanje vlastitog kršenja odredaba ove Uredbe, u skladu s odgovarajućim nacionalnim pravom. Države članice dužne su predvidjeti i odgovarajuće mjere oduzimanja imovinske koristi ostvarene takvim kršenjem.”;

6. članak 16.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.a

1. Sve informacije koje su joj dostavljene ili koje je primila u skladu s ovom Uredbom Komisija upotrebljava samo u svrhe za koje su dostavljene ili primljene.

2. Svi dokumenti u posjedu Vijeća, Komisije ili Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Visoki predstavnik) za potrebe osiguravanja izvršenja mjera utvrđenih u ovoj Uredbi ili sprečavanja njihova kršenja ili izbjegavanja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu koju pružaju pravila koja se primjenjuju na institucije Unije. Ta se zaštita primjenjuje na zajedničke prijedloge Visokog predstavnika i Komisije za izmjenu ove Uredbe i na sve s njima povezane pripremne dokumente.

Pretpostavlja se da bi otkrivanje bilo kojeg dokumenta ili prijedloga iz stavka 1. ugrozilo sigurnost Unije ili jedne ili više njezinih država članica, ili vođenje njihovih međunarodnih odnosa.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 24. lipnja 2024.

Za Vijeće

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES